

POLITIKAI IRÁNYZATOK A REFORMKORI MAGYARORSZÁGON

FONTOLVA HALADÓK

- a politikai perek következményei: a perbefogottak a nemzet mártírjai lettek
- a reformeszmék népszerűsége emiatt nőtt
- a szólásszabadság korlátozása egységbe kovácsolta az alsótáblát
- köv.: az udvar taktikát változtatott
- gróf Desseffy Aurél felsőbb sugalmazásra politikai csoportosulást szervezett
- fiatal, konzervatív arisztokraták csoportja
- elhatárolódnak a konzervativizmustól és a liberalizmustól is
- az arisztokrácia gazdasági és politikai érdekeit tartották szem előtt
- óvatos reformok: 1839/40-es egy.: támogatták az önkéntes örökváltságot
- céljuk: a közvélemény eltávolítása a reformerektől
- Világ c. lap elindítása – Desseffy szerkeszti -tehetséges
- a konzervatív nemességre a 40-es évek elején nagy hatást gyakoroltak

A PESTI HÍRLAP: KOSSUTH POLITIKAI PROGRAMJA

- Landerer Lajos: Pesti Hírlap szerkesztői állását ajánlotta fel (1841. január)
- Modern újságírás megteremtése: vezércikk műfaja
- Az ellenzék eszméit terjesztette
- Közvéleményformáló erő (5000 előfizető)
- Gazdasági és társadalmi problémák és a reformokkal való megoldás ismertetése
- Egységes programba foglalta a reformgondolatokat
- Független nemzeti állam megvalósítása (a Habsburg Birodalmon belüli gazdasági és politikai különállás)
- De: a feudális keretek között ez megvalósíthatatlan
- A nemességnek szövetségre kell lépnie az egész néppel
- Kötelező örökváltság szükségessége – állami támogatással : fedezete: a közteherviselésből származó bevételek
- Nemesség megadóztatása
- népképviselő
- Összefoglalva: érdekegyesítés, jogkiterjesztés, a rendi alkotmány liberális kiterjesztése – politikai egyenlőség megvalósítása – ez a polgári átalakulás programja
- Bázis: középnemesség –ok: a polgárság gyenge

A NEMZETI IPAR MEGTEREMTÉSÉNEK PROGRAMJA

- Kezdetben: a magyar ipar fejlődését a birodalmi vámhatárokon belül képzelte el Kossuth
- Iparegyesület, Magyar Kereskedelmi Társaság létrehozása
- 1842. Első Ipari Kiállítás – Kossuth rádöbbsent, hogy a fejlettebb cseh és osztrák ipar versenye megfojtaná a magyar ipart –köv.:
- Védővámok szükségessége a nemzetgazdaság fejlesztése érdekében (F. List önálló nemzetgazdaság megteremtésének elmélete nyomán)
- 1843/44. egy.: önálló magyar védővámrendszert szorgalmazó törvényjavaslat megszavazása – a király elhalasztja a tárgyalást – köv.:
- 1844. Védegylet létrehozása – 6 éven át csak magyar terméket
- 1844. a kormányzat eltávolítja: leváltják a Pesti Hírlap szerkesztői állásából

SZÉCHENYI ÉS KOSSUTH VITÁJA

- céljuk: ugyanaz - reformok megvalósítása

1841. Kelet népe	1841. Felelet
arisztokrácia vezetésével	középnemesség vezetésével
középnemesség: bárdolatlan	arisztokrácia: nemzetietlen
együtműködés a kormányzattal (felülről jövő reformok)	Veletek, általatok, ha nektek tetszik; nélkületek, ellenetek, ha kell!
Lépésről lépésre	gyorsan
országgyűlésen, tárgyilagosan	sajtóban, érzelmekre is hatni

- Széchenyi kísérlete: Kossuth elszigetelése – megpróbálta Deák Ferencet és Batthyány Lajost a maga oldalára állítani
- sikertelen: Deák Ferenc és Batthyány Lajos kitartott a liberális ellenzék egysége mellett köv.: Széchenyi maradt egyedül

A CENTRALISTÁK

- népképviselőten alapuló központosított polgári állam hívei
- vármegyerendszerrel szemben álltak
- francia, angol példa: parlamentnek felelős kormány
- vegyes társadalmi összetétel –de: mindnyájan értelmiségiek
- szélesebb társadalmi bázisuk nincsen – a feudális hagyományokkal rendelkező Magyarországon nem találnak tömegtámogatásra.
- Szalay László: 1844. a Pesti Hírlap szerkesztője - Bárány Eötvös József (A falu jegyzője), Trefort Ágoston